

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr.Móráné dr.Jankovics Erzsébet ügyvéd által képviselt felperesnek a dr.Kiss Ferenc Kálmán ügyvéd által képviselt alperes ellen kártérítés megfizetése iránt a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróságnál 3.P.21.522/2008. szám alatt folyamatban volt és másodfokon a Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.451/2010/4. számú ítéletével befejezett perében a jogerős ítélet ellen a felperes részéről 66. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

i t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott részét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 nap alatt 20.000 (Húszezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget, és térítsen meg az államnak felhívásra 132.000 (Egyszázharminckettőezer) forint felülvizsgálati illetéket.

I n d o k o l á s

A felperes 2006. február 24-én személygépkocsi vezetőjeként térdkalács és szegycsonttöréssel járó, 15%-os munkaképesség-csökkenést okozó közlekedési balesetet szenvedett, amelyben vétlen volt. A balesetet okozó gépkocsi vezetője - Sz.F. - ellen büntetőeljárás indult. A büntető bíróság jogerős ítéletével megállapította a bűnösségét - egyebek mellett - maradandó fogyatékossgát okozó, ittas járművezetés büntetében, cserbenhagyás és ittas járművezetés vétségében. A balesetet okozó gépkocsi érvényes felelősségbiztosítással nem rendelkezett. A biztosító a kárrendezési eljárás során a felperes vagyoni kárainak egy részét peren kívül kifizette, és nem vagyoni kártérítésként 1.800.000 forintot fizetett.

A felperes a keresetében a balesetéből eredő és meg nem térült vagyoni és nem vagyoni kárait érvényesítette az alperessel szemben. Nem vagyoni kártérítésként további 5.200.000 forintot és kamatát követelte.

Az elsőfokú bíróság ítéletével - egyebek mellett - kötelezte az alperest nem vagyoni kártérítés címén 2.200.000 forint és 2006. február 25-étől járó késedelmi kamata megfizetésére. Az ezt meghaladó nem vagyoni kárigényét elutasította. Indokolásának

lényege szerint a felperes - aki a baleset időpontjában még nem volt 36 éves és nagy földterületen gazdálkodó, őstermelői tevékenységet folytatott - a nehéz háztartási és mezőgazdasági munkák tartós végzésére nem képes, ebben segítségre szorul, emiatt az önbecsülése csökkent, értékvesztettnek érzi magát. A munkáit csak nagy erőfeszítések árán tudja megoldani, ezért depressziós reakciókra hajlamossá vált. A lelki egészsége sérült, amelynek orvoslására 4.000.000 forint nem vagyoni kárpótlás szükséges. Ebből az alperes 1.800.000 forintot kifizetett, így további 2.200.000 forint és kamata megfizetésére köteles.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett részét részben megváltoztatta és a nem vagyoni kártérítés iránti keresetet elutasította. Ebben a körben rámutatott arra, hogy az orvosszakértő véleménye szerint a felperesnek a balesetkor sérült jobb térde enyhe fokú mozgáskorlátozottsággal gyógyult, amely össz-szervezeti szempontból 15%-os mértékű munkaképesség-csökkenést eredményezett. A baleseti sérülések a felperes társadalmi beilleszkedését kismértékben nehezítő pszichikai sérülést okoztak, így az ezzel járó hátrány kiküszöböléséhez az alperes által kifizetett 1.800.000 forint nem vagyoni kártérítés elegendő. A felperes további nem vagyoni kárigénye alaptalan.

A jogerős ítéletnek a nem vagyoni kárigényt elutasító rendelkezése ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, és a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésével ebben a részében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte. Arra hivatkozott, hogy a biztosító által beszerzett orvosszakértői vélemény a munkaképesség-csökkenését 30%-ban, míg az alperes orvosszakértője 20%-ban véleményezte, ez pedig olyan jelentős eltérés, amely megalapozza a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a nem vagyoni kártérítés összegének a tényleges állapota szerinti meghatározását. Előadta, hogy őstermelőként 50 hektárt meghaladó nagyságú földterületen gazdálkodott a feleségével, komoly gazdaságot fejlesztett ki, tanfolyamokat végzett, és a balesete előtt valamennyi munkát gépekkel önállóan el tudott látni. A balesete óta azonban nem teljes értékű, az önbecsülése jelentősen csökkent és értékvesztettnek érzi magát. Megítélése szerint az őt ért hátrányok ellensúlyozására az alperes által kifizetett 1.800.000 forinton felül az elsőfokú bíróság által megítélt további 2.200.000 forint indokolt.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. §-ának (2) bekezdése alapján csak a felülvizsgálattal támadott részében, és a Pp. 270. §-ának (2) bekezdése szerint abban a körben vizsgálta,

hogy a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból jogszabálysértő-e.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A felperes a baleset bekövetkezésekor mezőgazdasági tevékenységet folytató gazdálkodó volt. Ennek a tevékenységnek az elvégzésére a baleset után sem vált alkalmatlanná, csupán a nehezebb munkák végzésében szorul kiegészítő igénybevételére. Az ebből eredő kárának megtérítésére a bíróság vagyoni kártérítésként járadékot ítélte meg. A nem vagyoni kártérítési igénye esetében pedig azt kellett vizsgálni, hogy van-e a vagyoni károktól független, és azon kívül eső - a személyhez fűződő jogait hátrányosan érintő - tény, körülmény, amely nem vagyoni kárpótlással ellensúlyozható.

Tény, hogy a felperes munkaképessége a baleset következtében kismértékben csökkent, és pszichés problémái is adódtak. Ebből következően sérült a testi épséghez és az egészséghez való, védett személyhez fűződő joga (Ptk. 76. §), ezért a Ptk. 84. §-a (1) bekezdésének e) pontja alapján a Ptk. 355. §-ának (1) és (4) bekezdésének megfelelő nem vagyoni kárpótlásra tarthat igényt. A nem vagyoni kárpótlás összegének megállapításához szükséges bizonyítást a bíróságok lefolytatták, de a bizonyítékok értékelése alapján eltérő következtetésre jutottak. A másodfokú bíróság is értékelte a felperes egészségromlását, amely a fizikai munkák végzésében őt korlátozza, de értékelte a pszichológus szakértő véleményében meghatározott pszichés hátrányokat is. A nem vagyoni kártérítés összegének meghatározásánál önmagában a munkaképesség-csökkenés mértékének döntő jelentősége nincs. Ellenkezőjére tévesen hivatkozott a felperes a felülvizsgálati kérelmében. Abból ugyanis, hogy az előzetes kárrendezési eljárás során, majd az alperes felkérésére készített, és a perben kirendelt szakértő által adott szakvéleményben eltérően mérlegelték a szakértők a felperes munkaképesség-csökkenésének mértékét, még nem következik, hogy a felperesnek a perben érvényesített további nem vagyoni kárigénye alapos lenne. Ebben a körben annak van jelentősége, hogy a felperes térdizületi sérülése maradandó fogyatékossgal gyógyult, a jobb térdének enyhe fokú mozgáskorlátozottsága maradt vissza, amely tény a lelki sérülésével együtt a másodfokú bíróság helyesen értékelte a nem vagyoni kártérítés összegének meghatározásakor. Ebben a körben a bizonyítékértékelése nem téves, az megfelel a Pp. 206. §-ának (1) bekezdésében foglaltaknak, ezért a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésére nincs alap.

A kifejtettekre figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott részét a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése szerint - tárgyaláson kívül hozott határozatával - a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felperest a Pp. 270. §-ának (1) bekezdése szerint alkalmazott 78. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte az alperes felülvizsgálati

eljárási költségének a megfizetésére, és a felülvizsgálati illetéknek a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése alapján az állam részére való megtérítésére.

Budapest, 2011. március 7.

Dr. Havasi Péter s.k. a tanács elnöke, Dr. Besenyeiné dr. Varga Katalin s.k. előadó bíró, Dr. Almásy Mária s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

bírósági tisztviselő
HM